

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 31S/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200182
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5022200182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyňa spravodajkyňa) a členiek senátu JUDr. Marty Mochnáčovej a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcu: R. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. F., W. č. XX/XX, A. A., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou AKSK, s. r. o., so sídlom Nám. SNP č. 15, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná č. 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 102288386/2018 zo dňa 20.11.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd v Žiline **z r u š u j e** rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 102288386/2018 zo dňa 20.11.2018 a rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 101713391/2018 zo dňa 04.09.2018 a **v e c v r a c i a** Daňovému úradu Žilina na ďalšie konanie.

Žalobca **m á** voči žalovanému právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvostupňový správny orgán - Daňový úrad Žilina, kontaktné miesto Turčianske Teplice rozhodnutím č. 101713391/2018 zo dňa 04.09.2018 rozhodol s poukazom na ustanovenie § 156 ods. 1 písm. b) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Daňový poriadok) tak, že vyrubil žalobcovi úrok z omeškania v sume 74,90 Eur za nezaplatenie preddavkov za obdobie od 01.07.2014 do 30.09.2014 na dani z motorových vozidiel na zdaňovacie obdobie 2014 v ustanovenej lehote a v ustanovenej výške. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán citoval ustanovenie § 156 ods. 1, 2, 4 a § 161 Daňového poriadku a s poukazom na citované zákonné ustanovenia obsiahol v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia aj výpočet úroku z omeškania s vyjadrením dlžnej sumy, dňa splatnosti preddavkov na daň, dňa platby, počtu dní omeškania a úroku z omeškania, vrátane úrokovej sadzby.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 102288386/2018 zo dňa 20.11.2018 rozhodujúc o odvolaní žalobcu potvrdil vyššie citované prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu s poukazom na ustanovenie § 74 ods. 4 Daňového poriadku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na skutkové a právne dôvody rozhodnutia správca dane. Nakoľko žalobca nezaplatil preddavok na daň z motorových vozidiel za zdaňovacie obdobie od 01.07.2014 - 30.09.2014 v lehote splatnosti, t. j. do dňa 30.09.2014 správca dane postupoval v súlade so zákonom, keď vyrubil žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 156 ods. 1 písm. b) Daňového poriadku a zistený skutkový stav úrok z omeškania v stanovenej výške. Pokiaľ žalobca namietá, že pohľadávka vyrubená napadnutým rozhodnutím mala byť prihlásená do konkurzu vedeného na žalobcu s tým, že pokiaľ sa tak nestalo v súlade s ustanovením § 166a a ustanovením § 166e ods. 1 zákona č. 5/2007 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len zákon č. 5/2007 Z. z.) sú takéto pohľadávky nevymáhateľné a žalobca nie je povinný ich zaplatiť, žalovaný poukazuje na skutočnosť, že podľa § 47

ods. 2 zákona č. 5/2007 Z. z. sa vyhlásením konkurzu neprerušujú daňové konania. Daňový poriadok prikazuje správcovi dane vyrubiť úrok z omeškania. Pohľadávkou na účely konkurzu a reštrukturalizácie je v nadväznosti na § 158 ods. 1 Daňového poriadku daňový nedoplatok, ktorým je podľa § 2 písm. f) Daňového poriadku dlžná suma po lehote splatnosti dane. Podľa § 2 písm. b) Daňového poriadku daňou sa rozumie daň podľa osobitných predpisov, vrátane úroku z omeškania. Vyrušený úrok z omeškania v zmysle citovaného nie je možné považovať za pohľadávku, nakoľko je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

3. V zákonnej lehote podal voči rozhodnutiu žalovaného a voči ďalším 7 rozhodnutiam žalovaného žalobu žalobca navrhujúci zrušenie rozhodnutí žalovaného, ako aj rozhodnutí správnych orgánov prvého stupňa. Žalobca v žalobe predovšetkým poukazuje na uznesenie Okresného súdu Žilina č. 3OdK/163/2017 zo dňa 22.12.2017, zverejnené v Obchodnom vestníku č. 1/2018 zo dňa 02.01.2018, kedy sa predmetné uznesenie stalo aj právoplatným, ktorým bol na osobu žalobcu vyhlásený konkurz a zároveň týmto uznesením došlo aj k jeho oddĺženiu. Žalobca zdôrazňuje, že oddĺžením bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze, resp. tieto dlhy sa stali nevymáhateľnými. Medzi takéto pohľadávky patrí aj pohľadávka vyrubená napadnutými rozhodnutiami. Pohľadávky vyrubené napadnutými rozhodnutiami mohli byť prihlásené do konkurzu vedeného na žalobcu prihláškou podľa § 167m zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V prípade, ak sa tak nestalo, v súlade s ust. § 166a a ust. § 166e ods. 1 zákona č. 5/2007 Z. z. sú takéto pohľadávky nevymáhateľné a žalobca nie je povinný ich zaplatiť. V zmysle § 166e ods. 4 zákona č. 5/2007 Z. z. orgán verejnej moci, tzn. aj správca dane/žalovaný, je povinný hľadiť na žalobcu vo vzťahu k pohľadávke, ktorá sa stala nevymáhateľná (§ 166b), akoby naňho hľadel, keby rozhodol o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky. Na žalobcu bol konkurz vyhlásený dňa 02.01.2018, tzn. všetky pohľadávky, ktoré voči žalobcovi vznikli do 31.12.2017, stali sa nevymáhateľnými, a to vrátane pohľadávok Slovenskej republiky z titulu daní. Daňové pohľadávky nie sú uvedené medzi pohľadávkami, ktoré nie sú konkurzom/oddĺžením dotknuté, tzn. nepoživajú žiadnu formu zvýhodnenia, a teda je potrebné ich vnímať ako všetky ostatné pohľadávky. Pohľadávky označené v žalobcom napadnutých rozhodnutiach žalovaného sú pohľadávkami z titulu úroku z omeškania za omeškanie s plnením daňovej povinnosti ešte v roku 2014/2015. To znamená, že nárok na tieto úroky z omeškania vznikol ešte v roku 2014/2015. Bolo teda právom príslušnej osoby - správcu dane prihlásiť si pohľadávky uplatnené v napádaných rozhodnutiach do konkurzu na majetok žalobcu, pretože podľa ust. § 166a zákona č. 5/2007 Z. z. je možné počas konkurzu uspokojiť len prihlásenú pohľadávku a neprihlásené pohľadávky, resp. v konkurze neuspokojené pohľadávky sa podľa ust. § 166e ods. 2 citovaného zákona stávajú nevymáhateľnými.

4. Uznesením č.k. 30S/174/2018-32 zo dňa 10.01.2019 správny súd vylúčil preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 102289139/2018 zo dňa 20.11.2018, č. 102288525/2018 zo dňa 20.11.2018, č. 102289457/2018 zo dňa 20.11.2018, č. 102368706/2018 zo dňa 27.11.2018, č. 102367657/2018 zo dňa 27.11.2018, č. 102368437/2018 zo dňa 27.11.2018 a č. 102369134/2018 zo dňa 27.11.2018 na samostatné konania.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 04.04.2019 navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi obsiahnutými v žalobou napadnutom rozhodnutí.

6. Žalobca v replike zo dňa 13.06.2019 uviedol, že právna úprava oddĺženia podľa zákona č. 5/2007 Z. z. predstavuje vo vzťahu k iným právnym predpisom lex specialis a dokonca vo vzťahu k Daňovému poriadku aj lex posterior. Z oboch týchto skutočností je potom jednoznačný záver, že úprava oddĺženia podľa zákona č. 5/2007 Z. z. musí mať prednosť pred inými ustanoveniami iných právnych predpisov. Žalobca zastáva názor, že oddĺženie je inštitútom iným ako konkurz a reštrukturalizácia, čo znamená, že akékoľvek odkazovanie na definíciu pohľadávky podľa ust. § 158 daňového poriadku je pre oblasť oddĺženia nesprávne a nepoužiteľné a je potrebné pri definovaní pohľadávky z titulu dane pre oblasť oddĺženia vychádzať len zo zmyslu a účelu oddĺženia podľa zákona č. 5/2007 Z. z.. K uvedenému záveru jednoznačne prispieva aj systematický výklad, keďže oddĺženie (štvrtá časť) rovnako ako konkurz (druhá časť) a aj reštrukturalizácia (tretia časť) má samostatnú časť v zákone č. 5/2007 Z. z., pričom prvá časť daného zákona je spoločná pre všetky tri inštitúty.

7. Žalovaný v súdom stanovenej lehote dupliku k replike žalobcu nepodal.

8. Rozsudkom č. k. 30S/174/2018 zo dňa 10.12.2019 Krajský súd v Žiline zrušil rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 101713391/2018 zo dňa 04.09.2018 ako aj rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 102288386/2018 zo dňa 20.11.2018 a vec vrátil Daňovému úradu Žilina na ďalšie konanie. Správny súd uvedené rozhodnutie odôvodnil tým, že pred meritórnym preskúmaním veci posudzoval, či výrok rozhodnutia správcu dane o vyrubení úroku z omeškania podľa ustanovenia § 156 ods. 2 daňového poriadku v nadväznosti na ustanovenie § 63 ods. 3 písm. d) daňového poriadku napĺňa atribút určitosti a zrozumiteľnosti, ako predpokladu preskúmateľnosti výroku rozhodnutia správcu dane správnym súdom. Správny súd dospel k záveru, že výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je v rozpore s ustanovením § 63 ods. 3 písm. d) daňového poriadku, nakoľko neidentifikuje „predmet konania“ ako jednu zo zákonom predpísaných náležitostí výroku rozhodnutia správcu dane nezameniteľným spôsobom. Správny súd skonštatoval, že z výroku rozhodnutia správcu dane nie je vôbec zrejmé a ani možné zistiť a určiť, z dlžnej sumy akej výšky, v akej percentuálnej úrokovej sadzbe a za aké obdobie omeškania (začiatok a koniec omeškania) je úrok z omeškania v číselnom vyjadrení 74,90 Eur vyrubený. Správny súd záverom uviedol, že vzhľadom na absenciu nezameniteľnej identifikácie predmetu konania vo výroku rozhodnutia správcu dane, kedy žalovaný uvedený nedostatok vo svojom rozhodnutí neodstránil, musel správny súd s poukazom na ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d) SSP žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť správneho orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 191 ods. 4 veta prvá SSP) bez možnosti zaoberať sa ďalšími žalobnými námietkami vzťahujúcimi sa k samotnej dôvodnosti vyrubenia úroku za omeškание. Správny súd pritom poukázal na to, že hoci žalobca v žalobe túto vadu napadnutých rozhodnutí nevytkol a súd ich preskúmal nad rámec žalobných bodov, bolo nevyhnutné na túto vadu prihliadnúť, pretože predstavovala prekážku napadnuté rozhodnutia riadne preskúmať.

9. Na základe včas podanej kasačnej sťažnosti rozhodoval Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ktorý rozsudkom sp. zn. 5Sžfk/16/2020 zo dňa 28.03.2022 rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/174/2018 zo dňa 10.12.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V časti IV. odôvodnenia Najvyšší správny súd SR poukazuje na závery Najvyššieho správneho súdu SR v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 5Sžfk/15/2020 zo dňa 24.11.2021, v zmysle ktorých výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa spĺňa všetky atribúty § 63 ods. 3 písm. d) Daňového poriadku, a teda je dostatočne identifikovateľný a nezameniteľný, je z neho zrejmé, že celková vyrubená suma úrokov z omeškania je vyrubená s poukazom na § 156 ods. 1 písm. b) Daňového poriadku za nezaplatenie preddavkov za obdobie od 01.04.2015 do 30.06.2015 na dani z motorových vozidiel za zdaňovacie obdobie 2015 v ustanovenej lehote a v ustanovenej výške. Podľa názoru kasačného súdu je z prvostupňového rozhodnutia v spojení s preskúmaným rozhodnutím zrejmý výpočet úroku s poukazom na § 156 ods. 2 Daňového poriadku, tento výpočet vyplýva aj zo samotnej tabuľky výpočtu (táto je súčasťou odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia), kde je uvedená dlžná suma, deň splatnosti preddavku na daň, deň platby, počet dní omeškania s platbou a samotný úrok z omeškania, ktorého celková vyrubená suma vo výške 120,40 eur je totožná so sumou uvedenou vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia aj preskúmaného rozhodnutia. Aj v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia je celkom zjavne a zrozumiteľne uvedené, z čoho pozostáva úrok z omeškania vyrubený v zmysle § 156 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Daňového poriadku. Kasačný súd upriamil pozornosť správneho súdu na zjednotenie právnych názorov kasačného súdu vo veci momentu vzniku pohľadávky týkajúcej sa úroku z omeškania, deklarátorneho charakteru rozhodnutia o jeho vyrubení a možnosti prihlásiť ho do konkurzu, ktoré bolo realizované rozhodnutím veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs 3/2020 zo dňa 27.01.2021. Kasačný súd uviedol, že toto rozhodnutie, hoci sa týka obdobného problému vznikajúceho v rámci reštrukturalizácie, je principiálne uplatniteľné vo veciach oddĺženia a konkurzu podľa IV. časti zákona o konkurze (napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžfk 52/2021 zo dňa 06.07.2021, sp. zn. 8Sžfk/46/2021 zo dňa 30.06.2021 či sp. zn. 5Sžfk 3/2021 zo dňa 30.06.2021). Kasačný súd poukazuje tiež na právny názor obsiahnutý v rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 8Sžfk 29/2021 zo dňa 24.11.2021. Kasačný súd mal za nespochybniteľné, že úrok z omeškania má v daňovom konaní povahu verejnoprávnej peňažnej sankcie, čo vyplýva aj z jeho systematického začlenenia v V. časti Daňového poriadku. Z dôvodu tejto sankčnej a akcesorickej povahy spadá do rozsahu pohľadávok uvedených v § 166b ods. 1 písm. d) zákona o konkurze. Nevymáhateľnosť úroku z omeškania (po oddĺžení) ako pohľadávky podľa § 166b ods. 1 písm. d) v spojení s § 166e ods. 4 zákona o konkurze spôsobuje aj nemožnosť jeho vyrubenia podľa § 156 ods. 1 Daňového poriadku počas trvania účinkov oddĺženia.

10. Správny súd preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia správcu dane podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), vychádzajúc pritom z viazanosti správneho súdu rozsahom a dôvodmi správnej žaloby v tejto veci podľa § 183 SSP a zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. c), rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa podľa § 191 ods. 3 písm. a) a vrátil vec správnemu orgánu prvého stupňa podľa ustanovenia § 191 ods. 4 veta prvá SSP na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

11. Podľa § 469 SSP ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

Podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP, ak správny súd zrušuje napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného, v závislosti od okolností môže na návrh žalobcu súčasne zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo.

Podľa § 191 ods. 4 SSP, ak správny súd zrušuje rozhodnutie alebo opatrenie, podľa okolností môže aj bez návrhu súčasne vysloviť, že vec sa vracia na ďalšie konanie žalovanému, prípadne orgánu verejnej správy podľa odseku 3. Ak správny súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, lehoty na vydanie rozhodnutia alebo opatrenia v ďalšom konaní začne orgánu verejnej správy plynúť až po doručení všetkých administratívnych spisov pripojených k prejednávanej veci.

Podľa § 166a ods. 1 písm. a) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môže byť uspokojená pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“).

Podľa § 166e ods. 4 ZKR na nevymáhateľnosť pohľadávky voči dlžníkovi súd prihliadne aj bez námietky dlžníka. Orgán verejnej moci je povinný hľadiť na dlžníka vo vzťahu k pohľadávke, ktorá sa stala nevymáhateľná (§ 166b), ako by na neho hľadel, keby rozhodol o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky.

Podľa § 167l ods. 1 veta prvá ZKR, (Prihlásenie prihláškou ZKR), veriteľ (§ 166a a 166c) má právo prihlásiť sa do konkurzu do času, kým správca neoznami v Obchodnom vestníku, že ide zostaviť rozvrh. Podľa § 156 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. Zákon o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „daňový poriadok“), úrok z omeškania správcu dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane:

- a) daň alebo rozdiel dane,
- b) preddavok na daň,
- c) splátku dane,
- d) vybraný preddavok na daň,
- e) daň vybranú zrážkou,
- f) zrazenú sumu na zabezpečenie dane

Podľa § 156 ods. 2 daňového poriadku, správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy podľa odseku 1. Pri výpočte úroku sa použije štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku alebo v deň nasledujúci po dni, v ktorom mal byť preddavok na daň zaplatený alebo odvedený, alebo splátka dane zaplatená. Pri vyrubení úroku z omeškania podľa odseku 9 sa použije základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná v deň doručenia úplnej žiadosti členského štátu o vymáhanie pohľadávky. Ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15 %, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15 %. Správca dane vyrubí úrok z omeškania za každý deň omeškania s platbou, začínajúc dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti až do dňa platby vrátane alebo do dňa použitia daňového preplatku alebo vykonania kompenzácie podľa § 55 alebo do dňa začatia reštrukturalizačného konania; pri podaní dodatočného daňového priznania správcu dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy do dňa podania dodatočného daňového priznania. Úrok z omeškania z nezaplatenej dlžnej sumy môže správca dane vyrubiť aj priebežne. Úrok z omeškania sa počíta najdlhšie za štyri roky omeškania s platbou.

12. Z pripojeného administratívneho spisu správny súd zistil, že správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. 101713391/2018 zo dňa 04.09.2018 rozhodol s poukazom

na ustanovenie § 156 ods. 1 písm. b) daňového poriadku tak, že vyrubil žalobcovi úrok z omeškania v sume 74,90 Eur za nezaplatenie preddavkov za obdobie od 01.07.2014 do 30.09.2014 na dani z motorových vozidiel na zdaňovacie obdobie 2014 v ustanovenej lehote a v ustanovenej výške. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán prvého stupňa citoval ustanovenie § 156 ods. 1, 2, 4 a § 161 daňového poriadku a s poukazom na citované zákonné ustanovenia obsahol v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia aj výpočet úroku z omeškania s vyjadrením dlžnej sumy, dňa splatnosti preddavkov na daň, dňa platby, počtu dní omeškania a úroku z omeškania, vrátane úrokovej sadzby. Žalovaný rozhodnutím č. 102288386/2018 zo dňa 20.11.2018 rozhodujúc o odvolaní žalobcu potvrdil vyššie citované prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu s poukazom na ustanovenie § 74 ods. 4 daňového poriadku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na skutkové a právne dôvody rozhodnutia správcu dane. Nakoľko žalobca nezaplatil preddavok na daň z motorových vozidiel na zdaňovacie obdobie od 01.07.2014 do 30.09.2014 v lehote splatnosti, t. j. do dňa 30.09.2014, správca dane postupoval v súlade so zákonom, keď vyrubil žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 156 ods. 1 písm. b) daňového poriadku a zistený skutkový stav úrok z omeškania v stanovenej výške. Pokiaľ žalobca namieťa, že pohľadávka vyrubená napadnutým rozhodnutím mala byť prihlásená do konkurzu vedeného na žalobcu s tým, že pokiaľ sa tak nestalo, v súlade s ustanovením § 166a a ustanovením § 166e ods. 1 zákona č. 5/2007 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len zákon č. 5/2007 Z. z.) sú takéto pohľadávky nevymáhateľné a žalobca nie je povinný ich zaplatiť, žalovaný poukazuje na skutočnosť, že podľa § 47 ods. 2 zákona č. 5/2007 Z. z. sa vyhlásením konkurzu neprerušujú daňové konania. Daňový poriadok prikazuje správcovi dane vyrubiť úrok z omeškania. Pohľadávkou na účely konkurzu a reštrukturalizácie je v nadväznosti na § 158 ods. 1 daňového poriadku daňový nedoplatok, ktorým je podľa § 2 písm. f) daňového poriadku dlžná suma po lehote splatnosti dane. Podľa § 2 písm. b) daňového poriadku daňou sa rozumie daň podľa osobitných predpisov, vrátane úroku z omeškania. Vyrubený úrok z omeškania v zmysle citovaného nie je možné považovať za pohľadávku, nakoľko je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

13. Súčasťou pripojeného administratívneho spisu je aj daňové priznanie k dani z motorových vozidiel za zdaňovacie obdobie od 01.01.2013 do 31.12.2013, v ktorom žalobca deklaroval daňovú povinnosť vo výške 5 838,16 Eur z titulu dane z motorových vozidiel za rok 2014. V podanom daňovom priznaní žalobca uviedol predpokladanú daň k 1. januáru nasledujúceho zdaňovacieho obdobia vo výške 5 430,65 Eur.

14. Správny súd v súlade s § 469 SSP vychádzal pri svojom novom rozhodnutí v tejto veci zo záväzných právnych názorov kasačného súdu v jeho rozsudku sp. zn. 5Sžfk/16/2020 zo dňa 28. marca 2022 a zohľadnil aj závery podľa rozhodnutia veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.01.2021 sp. zn. 1Vs/3/2020, ktorým došlo k unifikácii rozhodovacej praxe najvyššieho súdu ohľadne posúdenia účinkov reštrukturalizácie na úroky z omeškania podľa daňového poriadku z daňových nedoplatkov za obdobie pred vyhlásenia reštrukturalizácie, závery ktorého rozhodnutia veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sú aplikovateľné aj na prejednávaný prípad.

15. Správny súd sa v prvom rade zaoberal otázkou momentu vzniku pohľadávky z titulu úrokov z omeškania za nezaplatenie dane z motorových vozidiel riadne a včas. Správny súd považuje za moment vzniku uvedenej pohľadávky moment objektívnej skutočnosti nesplnenia daňovej povinnosti v lehote splatnosti. Uvedená právna skutočnosť porušenia povinností žalobcu ako daňového subjektu zaplatiť daň z motorových vozidiel riadne a včas (v lehote splatnosti a v úplnej výške) v spojení so skutočnosťou kvantifikovateľnosti splatnej dane a trvania omeškania sa žalobcu so splnením tejto povinnosti umožňuje vyčíslenie pohľadávky z titulu úroku z omeškania nezávisle na skutočnosti, či úrok z omeškania bol alebo nebol vyrubený rozhodnutím správcu dane. Možnosť určenia úroku z omeškania v zmysle jeho vyčíslenia konkrétnou sumou následne zakladá možnosť jeho vymedzenia prostredníctvom pohľadávky v konkrétnej výške z titulu úroku z omeškania, ktorú bolo možné prihlásiť do konkurzu na majetok žalobcu ako dlžníka vyhláseného uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 3OdK 163/2017 zo dňa 22.12.2017 (zverejneným v Obchodnom vestníku č. 1/2018 zo dňa 02.01.2018), ktorým uznesením bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a zároveň bolo rozhodnuté o jeho oddžnení všetko s účinkami od 03.01.2018, s poukazom na úpravu podľa § 166e ZKR, postupom podľa § 167l v spojení s § 166a ods. 1 písm. a) ZKR. Uvedená možnosť prihlásenia pohľadávky z titulu úroku z omeškania za nezaplatený preddavok na daň z motorových vozidiel za čas od 01.07.2014 do 30.09.2014 zo základu 1 459,54 Eur, tak ako vyplýva z identifikácie tejto pohľadávky z odôvodnenia rozhodnutia správcu dane, teda za 125 dní omeškania v sume 74,97 Eur, existovala nezávisle na skutočnosti absencie vyrubenia tejto pohľadávky rozhodnutím

správcu dane podľa § 156 ods. 1, 2 daňového poriadku predtým, ako nastali účinky oddĺženia žalobcu a vyhlásenia konkurzu na majetok žalobcu. Rozhodnutie o vyrubení úroku z omeškania má deklaratórnu povahu a slúži predovšetkým na ďalší postup správcu dane pre prípad vymáhania pohľadávky z titulu úroku z omeškania.

16. Na základe uvedeného potom správny súd považuje za dôvodnú námietku žalobcu o nevyimáhateľnosti pohľadávky z titulu úroku z omeškania z dôvodu absencie jej prihlásenia do konkurzu na majetok žalobcu. K uvedenému záveru správny súd zároveň dodáva, že v prejednávanej veci bola určujúcou skutočnosť porušenia právnej povinnosti, ktorá zakladá vznik práva na úrok z omeškania, teda konkrétne povinnosti žalobcu ako daňového subjektu zaplatiť riadne a včas preddavky na daň z motorových vozidiel za obdobie od 01.07.2014 do 30.09.2014 na zdaňovacie obdobie 2014 v ustanovenej lehote a ustanovenej výške, a zároveň išlo o úrok z omeškania za čas od 01.07.2014 do 30.09.2014, teda za 125 dní z dlžnej sumy 1 459,54 Eur, teda za čas pred rozhodným dňom v zmysle jeho definície podľa § 166a ods. 1 písm. a) ZKR v spojení s nespornou skutočnosťou neprihlásenia tejto pohľadávky

do konkurzu žalobcu prihláškou (na tomto mieste odôvodnenia správny súd zdôrazňuje, že predmetná pohľadávka nemala povahu, ktorá by ju z režimu povinnosti prihlásenia do konkurzu prihláškou vyčleňovala pre potreby jej uspokojenia v konkurze). Na základe týchto skutočností je nevyhnutné skonštatovať, že predmetná pohľadávka sa účinkami oddĺženia žalobcu stala nevyimáhateľnou a na uvedenú skutočnosť mal prihliadať i správny orgán prvého stupňa a žalovaný, všetko v nadväznosti na úpravu podľa § 166e ods. 4 ZKR.

17. Právny dôsledok nevyimáhateľnosti predmetnej pohľadávky z titulu úroku z omeškania má dopad i na zákonnú povinnosť správcu dane podľa § 156 ods. 1, 2 daňového poriadku, teda na jeho povinnosť vyrubiť úrok z omeškania, nakoľko samotné vyrubenie úroku z omeškania má len deklaratórnu povahu vo vzťahu ku právnej skutočnosti vzniku tejto pohľadávky, pretože táto pohľadávka vzniká momentom porušenia povinnosti daňového subjektu zaplatiť splatnú daň včas a riadne. Vyrubenie úroku z omeškania rozhodnutím správcu dane má v nadväznosti na uvedené význam len pre potreby postupu pre prípad jeho vymáhania, čo však zároveň v prejednávanej veci vzhľadom na nevyimáhateľnosť predmetnej pohľadávky z titulu úroku z omeškania do úvahy neprichádzalo.

18. Z dôvodu nevyimáhateľnosti predmetnej pohľadávky z titulu úroku z omeškania nemalo preto ani žiaden praktický význam jeho vyrubenie rozhodnutím správcu dane. Hoci citované ustanovenie § 156 ods. 1, 2 daňového poriadku ukladá správcovi dane povinnosť úrok z omeškania za stanovených podmienok vyrubiť, správny súd zdôrazňuje, že úpravu podľa § 156 ods. 1 a 2 daňového poriadku bolo potrebné v pomeroch prejednávanej veci vykladať v kontexte primárne aplikovanej úpravy zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorá upravuje inštitút oddĺženia vrátane jeho účinkov i pokiaľ ide o povinnosť správcu dane vyrubiť úrok z omeškania rozhodnutím komplexne a zároveň spôsobom, ktorý napĺňa samotný účel inštitútu oddĺženia, ktorým je zbavenie dlžníka jeho dlhov. Vychádzajúc z uvedených záverov správny súd skonštatujúč dôvodnosť námietky žalobcu o nevyimáhateľnosti predmetnej pohľadávky z titulu úroku z omeškania voči žalobcovi podľa § 166e ods. 4 ZKR, rozhodol o zrušení rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa v oboch prípadoch z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. V nadväznosti na návrh žalobcu a pri skonštatovaní uvedeného dôvodu zrušenia podľa § 191 ods. 1 písm. c) u oboch rozhodnutí, teda u rozhodnutia žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa, správny súd podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP rozhodol o zrušení oboch týchto rozhodnutí a zároveň podľa § 191 ods. 4 prvá veta SSP vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

19. Podľa § 167 ods. 1 SSP, správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

20. Žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu, a preto je úspešným účastníkom v tomto konaní žalobca, ktorému súd voči žalovanému priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote do 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu, ktorá kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.